

EL GERMÀ PETIT

JORDI SUNYER
PERIODISTA

Lugo, vint anys després

José Japón Sevilla potser va pensar més d'un cop que estaria més tranquil fent només d'auditor, la seva feina. Era fill d'un àrbitre de Regional i, havent vist que com a jugador no faria carrera, va debutar com a linier als quinze anys, el 1974, en un Diablos Rojos – Carmona de Segona Regional sevillana. Després de ser apallissat en dos partits de la territorial andalusa, el 28 de juny del 1992 va fer el gir definitiu a la seva trajectòria a costa d'un club català a qui va hipotecar el futur immediat: la UE Sant Andreu.

En arrencar l'última setmana del sisè mes de l'any olímpic, Jordi Gonzalvo, entrenador d'aquell Sant Andreu, va arrufar el nas en conèixer la designació de Japón per al partit decisiu a Lugo. “De seguida vaig parlar amb Joan Gaspart i amb Josep Vivancos, que era el president i l'home de Gaspart al club. Els vaig instar que ho fessin tot per canviar l'àrbitre. Pel que en sabíem, no ens interessava –recorda Gonzalvo vint anys després–. El dia abans del partit, veig als diaris que

el designat és Japón. Demano a Vivancos per què no l'han canviat i només em sap dir que no s'han recordat de fer la petició”.

Rondava al Narcís Sala la temença que l'Extremadura seria el beneficiat de l'habitual corruptela del sisè partit de la lligueta, sistema atribuït a Gaspart. El vicepresident de la Federació Espanyola, Juan Espino, era fill d'Almendralejo. Japón ho va rematar declarant que sabia que el Sant Andreu es jugava l'ascens: “*Pero yo, también*”. El club català va primar l'Elx, el rival dels extremerens i sense res en joc, perquè competís davant els blaugranes. I ho va fer, empatant a 1, donant lloc a una situació que voldrien parir molts guionistes.

Tots els andreuencs de certa edat recorden les imatges del clamorós penal no xiulat a Calderé i de la segona groga al de Vila-rodonà per “fingir”: s'havien jugat només dinou minuts de partit. “Japón va anar a carregar-se l'home més important del nostre equip”, assevera Gonzalvo. Una altra

Japón Sevilla va ser l'àrbitre d'aquell Lugo - Sant Andreu.

MIGUEL ÀNGEL MOLINA / EFE

pena màxima sobre Azcona també fou ignorada. El llibre de Joan Ezquerria Azcona *Abrelatas*, sobre la carrera del davanter navarrès, recull el seu testimoni i el del Chupete Glaría: “Un linier, el de la bandera vermella, ens va estar recordant constantment que, féssim el que féssim, no pujariem”. Al final: 2 a 1.

Azcona va perdonar l'empat a dos i la frustració i la indignació van donar lloc a un caos televisat en directe. Puncho va propinar una puntada a la tibia del àrbitre, i l'esforç del delegat Genís Vera i de Jordi Gonzalvo no va evitar que Gálvez trenqués, amb un cop de bota, la vidriera del vestidor arbitral. Un policia va etzibar un cop de porra al clatell de Glaría i Calderé va reaccionar agafant-lo de la camisa. Mentre el caporal amenaçava de detenir tot l'equip quadribarrat, Gonzalvo recorda: “Va passar pel meu costat el president del Lugo dient: «*Que carallo, hacemos en Segunda A*»”. L'hotel andreuenc, situat al nucli de l'oci nocturn local, fou assetjat

per seguidors que van increpar els jugadors visitants, “com a catalans”, diu Gonzalvo. Els futbolistes no es van estalviar mastegots.

Després del cop, que segons Gonzalvo “va fer volar cinc-cents milions que Gaspart tenia compromesos” si pujaven, els jugadors andreuencs van obtenir de l'empresari el compromís de tornar a apostar econòmicament per l'ascens. Setmanes abans d'una nova lligueta, els jugadors van plantar tendes al terreny de joc per protestar pel retard en el pagament de les seves nòmines, i van acabar perdent el *play-off* contra el Toledo, l'Alabès i el Jaén. José Japón, en canvi, va acabar arbitrant cinc anys a Primera. Es va retirar per edat el 2000 però va continuar lligat a l'arbitratge com a informador, una tasca que continua efectuant avui. “Si me'l trobés un dia, l'agafaria del coll”, admet Gonzalvo, com Calderé va fer a Lugo divuit anys abans que el Club de Fútbol Extremadura, després d'haver estat dues temporades a Primera, desaparegués ofegat pels deutes.